

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése, Ide küldendő az előfizetési díjak nyilvántartásai és hirdetések.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetések elfogadtatnak:

Budapesten: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben, Schalek H., Dukas M., Ooppelik A. «Általános Tudósító» hirdetési osztálya Budapest.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Nyilttér petitsora 20 fill.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« s a t. hivatalos közlönye

Igazi és — álkultura.

Talán semminek a világon nem hódolunk annyira, mint azon bálványoknak, melyet kultúrának nevezünk. Azáltal, hogy szentelt neve folyton füleinkbe hatol, és hogy istenítő tekintetünk előtt mindennap megjelenik: fogalma minden kritikai tekintet nélkül belevésődik lelkünkbe úgy, hogy eszünkbe se jöhet az, hogy a mai képzelet kultúrájának tartalma talán valami fanyar izt is foglalhatna magában. Pedig lelkünkben valóban elég panasz van készletben a mai, annyira dicsőített kultúrával szemben.

Azt hiszem, nem cselekszünk az ügy érdeke ellen, ha őszintén kifejezést adunk meggyőződésünknek, még azon esetben is, hogy ezáltal a megatalkodott és forrón szeretett nézetek várát irgalmatlanul támadni és rombolni kénytelenek lennénk. Szükséges azonban előbb tisztába jönnünk a kultura fogalmával.

A kultura valamely nemzetnek eszmei vallás, erkölcsi összeges állapota, a mint az bizonyos korban nyilvánul és tükröződik a tudományokban, vallásban erkölcsben művészetben, gyakorlati ténykedésekben, és társadalmi-politikai intézményekben.

Minthogy pedig a kultura teremtői és képviselői különböző időkben különféle egyének és nemzetek; ennek folytán különbözőnek lennie kell a kultúrának is. Minket

ezen különfélesége mellett leginkább érdekkel a kultura minősége, a mennyiben az t. i. hatásaiban üdvös vagy pedig káros lehet az emberi sorsra, a szerint azután igazi vagy álkultúrának is mondható.

Mielőtt azonban a mai, vagy jobban mondva a felér néplajok kultúrájáról (melyben a germán kultura adja meg az irányhangot) mondanók végleges ítéletünket: fontoljuk meg röviden azt, hogy micsoda álláspontokból tekinthetünk a kultura valódiságára és hamisságára.

A kultúrát első sorban a biológiai, élet-tani szempontból ítéljük meg. A mely kultura emeli és meghosszabbítja az átlagos élettartamot: azt igaznak tekintjük, vagy legalább jobbnak annál, a mely ezen követelésnek meg nem felel. E szerint a mi kultúránk igazi lenne, a mennyiben tényleg dicsekedhetik azzal, hogy (előbbi korszakokhoz képest) a halál természetes határát meglehetősen százalékkal hátratólja.

Ezen indoklásban azonban nagy adag tévedés s ámitás rejlik.

Mi ugyanis saját kulturális törekvésünk mellett csak önmagunkat vesszük figyelembe, nem tekintvén arra, hogyan áll a dolog más világokkal. Igaz, hogy nálunk jelenleg az élettartam általában emelkedik, de emelkedik más világok rovására. — Főlősleges volna ezt részletesen bizonyítanom, hiszen nagyon is bizonyítják ezt a legújabb

kornak történelme, a jellennek világeseményei.

Magasztalni szokták továbbá azt a kultúrát, mely a tudományos és felfedező szellem vívmányaival dicsekedhetik.

Nincsen benne kétség, hogy korunk e tekintetben rendkívüli sikereket felmutatni képes; de nekünk ez a fényes siker sem fog imponálni, ha megfontoljuk azt, hogy a tudományok és felfedezések egészen ellentétökre változnak a ravasz emberi lelkekben és kezekben.

A tudományos és felledező szellem praesentálta nekünk pl. a gyógyító chinint, a gőzkazánt, távirtdát, telefont stb.; de homonyánul adta nekünk egyuttal a cyanalit, löport, gyorstüzelő ágyut, torpedot stb. melyek által a kultuember csodákat művelhet; miről sokat beszélhetnének nekünk a szegény burok, chinaiak és más nem kultuérnek. Mi kulturális félistenek képesek vagyunk még a legártatlanabb tudományos vívmányt s előnyt is kizsákmányolni, sőt azzal vissza is élni.

Igy pl. mar a földrajzi és földisme kutatási törekvések is a nem civilizált, nem kultur fajok kúpusztításává fajulnak el és aljasodnak le; a földrajzi tudomány-vagy harcsmozgással tölt el minket; a jogtudományok védik sokszor a gonoszsgatot, jogtalanságot.

TÁRCZA.

Költemények prózában.

Irtá: Peterdi Sándor.

I.

Prometheus lelke.

Hűs alkonyatu szellő csapta meg arcomat. Főlpillantottam; megéreztem, hogy valaki előttem áll. Roskगत őreg ember volt hosszú ősz szakálla a térdét verdeste.

— Hová, háová őreg barátom, kérdeztem tőle.

— A nagy világba.

— No az elég nagy ut, szóltam. És mit mondanak hozzá a lábaid? Nem való már neked ily nagy vállalkozás.

— Parancs mennem kell!

— Ejnye, ejnye — és ki volt oly kegyetlen, hogy read ily nagy feladatot rótt?

— Az istenek, — felelé ő mély sóhajjal.

— Ránéztem. Miért beszél ez több istenről? A mostani emberségnek elég az egy, az igazi Isten. — Azt hittem, meghibbant eszű emberrel van dolgom.

— Azután miért küldtek ily nagy utra az istenek? kérdém nagy részvéttel.

— Mert loptam, — került vissza hozzám a szó.

— Hát biz az nem szép dolog; és mit loptál?

— Tüzet!

— A manóba! Hogy értsem ezt?

— Zeus féltett kincsét, a tüzet elloptam az olimpusról. Boldogítani akartam az embereket és nyomorba döntöttem magamat.

— De hát ki vagy te?

— Prometheus.

— Ugyan! — kiáltám megdöbbenve; hiszen Prometheus már meghalt. Innen-onnan ugy hat-ezer éve mult, hogy Herkules kegyelméből jobb létre szenderült.

— Csalódlól! — sóhajtott az őreg, és megvárta fejét. Prometheus lelke még él. A Hades még nem fogadta be sötét méltébe. Teste már elporlott, de lelke — új testet öltve él évezredek óta és fog élni, ki tudja még meddig! Oh, ki tudja, mikor térhetek végre örök nyugalomra.

— De hát miért kóborolsz az emberek közt?

— Zeus megátkozott. Az isteni szikrát meggyaláztam, hogy lehozhat a földre, hogy az emberekeknek adtam, mert azok visszaélték vele. Én azt hittem, hogy ha az isteni szikra az embereké lesz, előmozdítom üdvüket, boldogságukat, de hajh! keservesen csalódtam. Valjon eljön-e az idő, mikor az emberek méltók lesznek az istenek tüzére.

— Jó őreg, nem értelek; nem beszélnél kissé érthetőbben?

— Az isteni szikra felgyújtja az emberek értelmét és nagyravágyókká, teltetletlenné tette őket. A tudomány kezdett felvirágozni, az emberség kezdett hatalmas lenni, De az emberi tudás harcra kelt az istenekkel, megakartá őket fosz-

tani hatalmuktól, le akarta őket taszítani trónjukról, fürkészni kezdte titkaikat. A vallás szilárd oszlopa megrendült, rombadűlt; és a tudomány a bonczoló képes gyönyörével duskál ma is még a vallás dolgaiban és akkor boldog, ha isteni mi-voltját minél inkább tagadása veheti. Isteni származás! De hát származhat atól valami, a ki nem létezik? És a szikra emésztő tüze üzhajlja őket, hogy bebizonyítsák, hogy Isten nincs!

Beloptom a szikrából egy csipetet a szívek be is. Oh, de hogy csalódtam itt is. A szívekben szunnyadó érzések erőre kaptak, — de nincs köszönet benne. Őnzö czélok mozgatják az emberséget, a nemes érzések is csak ezeket szolgálják! Ennek szolgálataiba szegődött államférfi, katona, költő, művész, minden és mindenki! Nincs ember, akiben az isteni szikra érintetlen, tiszta maradna, méltó eredetéhez, méltó a nagy Zeushoz, az Olympushoz. Milliószer ébredt már fel a remény bennem, hogy örök vándorlósnak vége szakad, akadtak emberek, kik nemesen éreztek, nemesen gondolkodtak, nemesen cselekedtek, — de csak egyideig! Az ár ellen küzdeni nem bírtak, összeroskadtak — és összeroskadt velük az én reményeim vára is. Tovább, tovább; Keresük tehát tovább az embert, a ki megvált engemet. De ugy látszik, vándorlósnak ép oly örök, mint reményem, — vége azonban soha se lesz egyiknek se. Átka lett a felvilágosodottság az embereknek, soha el nem muló, örök átkom, büntetésem nekem . . .

És Prometheus ismét elindult . . .

Végre becsülni szoktuk a kulturát a vallási s erkölcsi színvonal szerint is.

Sajnos be kell vallanunk, hogy morál etnikai rendszerünk nem a mellett bizonyítanak mintha a humanizmus eszménye, mely oly gyönyörűen ki van fejezve az evangéliumban, valami nagyon a szívünk-höz nőtt volna. Sőt éppen ellenkezőleg azt látjuk, hogy a férfijai kulturát rettentő mértékben rázkódtatja a dühöngő egoizmus, a kizárólagos, az önérdeket szolgáló szellem.

Ekkösi kulturánk azért látszik igazi kulturának, mert tudjuk azt ügyesen és szép-n felkészíteni s ügyvedői logikával védeni. Nehány tucatszegény ember számára építünk kőr s árvaházakat és más humánus intézeteket. Másutt meg létrehozzuk a lázárak százazreit, legyilkoljuk számtalan apró gyermekek atyjait. Ismét más helyütt dicsérjük az alázatosságot, magunk számára hagyván a gögőt s lefaluvalkodást; dicsérjük a szegénységet és szegénytelenül vágyódunk az arany után; szemforgató farizeizmussal fohászunk az egekhez kiáltjuk, hogy szeressük egymást! szivünk pedig tularad a bosszuallás mérgétől.

Ime, így néz ki a mi korunk kulturája. De elég legyen most ennyi! — Itéljetelek, valjon ez igazi vagy alkultura-e?

Cselkó József

KÜLÖNFÉLEK.

— **Meghívó.** Zalavármegye törvényhatósága folyó évi október hó 7-én d. e. 9 és fél órákor a vármegyeház gyűléstermében rendkívüli közgyűlést tart, melynek kizárólagos tárgyát képezendik: I. A nagyméltóságú m. kir. Belügyminiszter urnak folyó é. 98763/II. szám alatt kelt rendelete a törvényhatóság 1903. évi költségvetésének módosítása és a pénztárak és számvéveségek államosítása folytán a megyei pótadóból és

II.

A legszebb leány.

A király rossz kedvűen járt-kelt a hatalmas teremben. Az udvaroncok szeme aggodva követte minden mozdulatát. Hisz az csak természetes; az udvaronc, a sok tényérnyaló akkor érzi jól magát, ha a király jókedvű, ha mosolyog. Az udvaronc és a moly pillé sorsa egy: a napugár életi őket, a sötétség a komorság az ő haláluk.

Nem a királyért aggódtak ők, hanem magukért.

— Felséges uram, merte végre az egyik megszólítani az uralkodót, miért homályosítja felhő homlokod? Ime remegő szivvel állunk körülötled, nem osztanád meg velünk bú gerjesztő gondolataidat.

Ámde a királyt nem hatották meg ez alázas szavak, és ingerülten kiáltott a sok görnyedezőre:

— Lódlujatok! Egyedül akarok maradni. Az udvaroncok ijedten siettek ki az ajtón. A hogy a küszöböt átlépték, ismét mosolyogtak. Mit kell azt tudni másoknak, hogy a király őket kilökte!

Odakünn azután összedugták fejüket és tanakodni kezdtek. A közös vész összelatortákká tette őket.

— A király egyedül akar lenni! Valjon mi bánthatja? És a mig ők törték a fejüket, a király egy hátulsó kis lépcsőn leosont a kertbe és keresztül-kasul járta a lombszerte utakat, kereste a magányt.

Ugyan mi bánthatja?

A király — elhagyottnak érezte magát. A dicsőség képzelete, dőzsölő udvaroncok társaságában, fény, pompa, ragyogás között, — egyszerre ragyos szellő csapta meg, lefagyasztotta arcáról

a megyei alapok hozzájárulásából felszabadult összegek hovatfordítása tárgyában. 2. Ugyanannak 4310/eln. számú rendelete a főpénztárnoknak helyettesített Vidóczy Pál alpenztárnok és az alpenztárnoknak helyettesített Záborszky József kiadó által illetékeltelenül felvett fizetés különbözeteknek a házipénztár javára leendő megtérítése tárgyában. Mely rendkívüli közgyűlésre t. bizottsági tag urat azzal van szerencsém meghívni, hogy a fenti ügyek előkészítése céljából az állandó választmányi ülés ugyan-csak f. évi október hó 7-én délelőtt 9 órákor tartatik. Zalaegerszegen, 1902. évi szeptember hó 18-án. Dr. Jankovich László gróf sk., Zalavármegye főispánja.

— **A közigazgatási bizottság** havi ülése. Tekintettel arra, hogy a közigazgatási bizottság október havi rendes ülésének határnapja szüretre esik; ennélfogva az október havi ülés nem október 14-én, hanem október 7-én fog a szokott időben megtartatni.

— **A csáktornyai állami tisztviselők** f. hó 28-án, vasárnap d. u. fél 4 órákor az áll. elemi népiskolában érkekezletet tartanak. Tárgy: Szervezkedés az állami tisztviselők országos együletében való belépés tárgyában.

— **Városi rendkívüli közgyűlés.** Csáktornya nagyközség képviselőtestülete f. hó 20 napján rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a következő fontosabb határozatok hoztak: I. Gróf Festetics Jenőnek az 1890. évben eladott ingatlanra vonatkozó adásvévesi szerződése kiadatni határozottat. II. Szalon Péter és Rosenberg Rezső csáktornyai lakosok javára leirt állami adójuk után esedékes községi pótadójuk töröltetett. III. Egy új járványkórháznak a felállítását határozta el a képviselőtestület.

— **Halálozás.** Brauner Lajos helybeli áll. elemi népiskolai tanítót mély gyász érte. Edesanyja, özv. Brauner Jakabné szül. Kiss Borbála f. hó 20-án életének 76-ik évében elhunyt. A megboldogult több éven keresztül betegkedett, szenvedéseitől most

a halál jótékony angyala mentette meg. Álcott tetemét e hó 22-én délután 4 órákor igaz részvét mellett helyezték örök nyugalomra. Legyen áldott emléke!

— **Hirdetmény.** Csáktornya nagyközség előjárósága közhírré teszi, hogy az 1886. évi 22. t. cz. 36. és 38 §§-ai értelmében összeállított községi választók névjegyzéke az ugyanazon törvény 39. §-ának megtekendése alapján a községháza tanácsstermében f. hó 25. napjától 30-áig terjedő 5 napon át közszemlére helyeztetett. Az előjáróság.

— **Kinevezés.** A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter a muraszentkereszti áll. népiskolához tanítóvá Terenta János okl. tanítót, — az orehoviczai áll. elemi népiskolához tanítóvá Schrey Ferencz dravaszentiváni községi tanítót nevezte ki.

— **A villamostelep** mai hirdetésére felhívjuk B. olvasóink figyelmét.

— **A katonaság köréből.** A helyben állomásozó dsidás osztály összes tisztjeivel Varasdra, a varasdi osztály pedig Csáktornyára helyeztetett át.

— **A nemzetközi dioráma** valóban kellemes szórakozásban részesíti néhány nap óta a Zrinyi szálló nagytermében felállított képtárban szépszámú látogatóit. A partlogást kényelmes berendezése, a képek szép, művészi kivitele folytan méltán megérdemli. Látható egésznap esti 10 óráig. Naponkint új képsor.

— **Uj szabályrendelet** A vármegye némi közúti közlekedés és kizárólag teherszállításra szolgáló közúti járművek keréktalp szélességének megállapításáról szabályrendelet alkottak, a melyet a kormányhatóság jóvá is hagyott. E szerint az 1000 kg nál nem nagyobb teherszállításra szolgáló járművek keréktalp szélessége 45 m-m-ben, a 2000—3000 kgt szállításúké 65—80 m/m-ben, a 3000—4000 kgt szállításúké 80—100 m/m-ben s így tovább állapított meg. Gazdasági szekerek s az átmeneti járművekre a szabályrendelet nem terjed ki.

— Azzal most ne törődj. Jer jer, menjünk . . .
De uram . . . királyom . . .
— Parancsolom!
Az apród csüggeteg léptekkel vezette királyát.

Az nap épen nagy udvari ünnepély volt és a ragyogó ruhákba öltözött előkelőségek egymás után érkeztek fényes hintókon . . . Az apród a király mellett állt, a ki türelmetlenül várta már, mikor érkezik meg, kiról a dalnok éneke szólt.

— Hányszor járt kutatva végig szemem sorraik és nem találtam egyet se közöttük, ki véretem pezsgésbe, szivemet dobogásba hozta volna. Pedig királyi székem osztottam volna meg vele.

— Ez az felség! — sugta most az apród, de ha nem mondtotta volna is, a reszketés, arczának el-elváltozó színe elárulták volna őt.

— Ez! — kiálta a király csalódottan, elheszolt a te szenvedélyes dalod? Hazudsz!

— Esküszöm felség!

— Oh te botor! te együgyű! hát ennek termete lilium? ennek arca rózsza? ez a legszebb leány a világon?

— És kaczagni kezdett, hogy a könny is kiszorult szeméből, mikor a törékeny, az igénytelen leányt látta.

— Uram, nevetésem — éleskés, mely szivemet sebzti, — panaszkodott az apród.

— De te higveledj, hogy dalolhattál oly ostobát, hogy ez a csunya leány a világ legszebb tündéré?

— Felség, nekem az, mert én szeretem! — mondá türegyült tekintettel az apród.

— És a király nem nevetett többé. Ismét árvának érezte magát . . .
A dalnok pedig gyönyörrel nézte kevesét.

— **Vend fiuk a magyarok között** A »Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület« a vas és zalamegyei derék vendek megmagyarosításán fáradozik. Néhány év óta magyar lakosságú falvakban a nyári hónapokra vend fiukat helyeznek el s Zalában is sok földműves család vállalt magához vend fiukat, a kik nagyon rövid idő alatt rákaptak a magyar szóra. Az iskolai szünetidő lejárt, a kis vend fiuknak haza kellett térniök. A mult héten szedte őket össze Wilfinger Károly korongos tanító s vitte a kis magyarokat szüleikhez. A magyarosításnak ez az eszköze kitünőnek bizonyult s köszönet s elismerés illeti ugy a hazafias egyesületet, valamint a magyar családokat, amelyek teljesen díjtalanul magukhoz vették a vend fiukat.

— **Kossuth-ünnep.** Muraszentmártonban szépen sikerült Kossuth-ünnepélyt rendezett az odavaló intelligencia Földes Imre körjegyző kezdeményezésére. F. hó 19-én volt az iskolásgyermekek ünnepélye, 21-én pedig népiünnepély a szomszédos Muranyirádón »Szilvás nevű csárdában. Az ünnepélyre ájtott a szomszédos Stridó értelmisége is. A közönség csak késő reggeli órákban oszlott szét.

— **A kis-czell—csáktornyai vonalon** a reggel Zalaegerszegről Kis-Czellre és a Kis-Czellről Zalaegerszegré este közlekedő személyvonatok forgalma megszüntelték.

— **Szerencsétlenség.** F. hó 14-én Víziszentgyörgyön a bucsu alkalmával Skalscecz Mihály battányi lakos kocsijával a templom téren keresztül hajtva, Jambrovics József V. hegykerületi lakos 6 éves leánykáját, Teréz elgázolta. A lovak és a kocsi első kereke a kis leány bal lábán és derekán mentek keresztül, mikor is külsőleg jelentéktelen sérülést szenvedett a leánya. Hogy belsőleg minő sérülés történt, a szerencsétlenség alkalmával mindjárt nem lehetett megállapítani. Skalsceczet gondatlanságból okozott testi sértésért vonják felelősségre.

— **Lopás.** F. hó 19-én Jurics Mihály beliczi lakos Obadics Jánosnak a beliczi határban levő földjéről tengerit és tökölt lopott s mikor a mezőn a tolvajt lopásán éltve, learkarta tartóztatni, az az őrt meglátta s kését elővéve, megöléssel fenyegette. A veszedelmes tolvajt a csáktornyai kir. jbiróság vette párfogása alá.

— **A sertésvész megszűnt.** Múltan a sertésvész Csáktornyan teljesen megszűnt és a szükséges fertőtlenítések minden irányban keresztül vitettek, Csáktornyan folyó hó 24-étől a sertésvásárok újból megkezdődtek.

— **Vasuti nyári menetrend. Csáktornyáról indul:** Nagy-Kanizsa felé reggel 4 óra 39 p. gyorsvonat, délben 11 óra 2 p. személyvonat, délután 4 óra 2 p. gyorsv., éjjel 10 óra 15 p. szemv. reggel 5 óra 51 p. vegyesvonat. — Prágerhof felé: reggel 6 óra 10 p. személyvonat, délután 1 óra 1 p. gyorsvonat, délután 4 óra személyvonat, éjjel 1 óra 9 p. gyorsvonat. — Zágráb felé: reggel 4 óra 44 p. személyvonat, délután 4 óra 20 p. vegyesvonat. Varazsdig: reggel 6 óra 15 p. vegyesvonat, este 10 óra 20 p. vegyesvonat, délben 11 óra 44 p. vegyesvonat. — Bobára: reggel 6 óra 4 p. személyvonat. — Zala-Egerszegré délután 4 óra 28 p. vegyesvonat. — **Csáktornyára érkezik:** Nagy-Kanizsa felől reggel 5 óra 50 p. személyvonat, délután 12 óra 58 p. gyorsvonat, délután 3 óra 40 p. személyvonat, este 8 óra 13 p. vegyesvonat, éjjel 1 óra 6 p. gyorsvonat. — Prágerhof felől reggel 4 óra 36 p. gyorsvonat, délben 10 óra 42 p. személyvonat, délután 3 óra 59 p. gyorsvonat, este

9 óra 55 p. személyvonat. — Varazsdról reggel 4 óra 18 p. vegyesvonat, reggel 5 óra 38 p. vegyesvonat, délután 3 óra 50 p. vegyesvonat. — Zágrábról délelőtt 10 óra 47 p. vegyesvonat, este 9 óra 45 p. személyvonat. — Zala-Egerszegről délelőtt 8 óra 40 p. vegyesvonat. — Bobáról este 9 óra 50 p. vegyesvonat. —

IRODALOM.

— **Magyar Nemzet** a legjobban értesült politikai napilap, az ország legtávolabb részében is már a kora reggeli órákban olvasható. Fő szerkesztők: dr. Jókai Mór és Beksics Gusztáv; felelősszerkesztő Adorján Sándor Minden héten külön közgazdasági, tanügyi s sport melléklettel. Tárczarovatát az irói gárda letehetősebb tagjai látják el. Előfizetési ára: egész évre 24, félévre 12, negyedévre 6, egy órára 2 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, VII. kerületi-ut 54. sz.

— **Az Egyetértés újságháza.** Kevés újságnak adatott meg ebben az országban, de még a gazdagabb külső nemzeteknél is, hogy saját palotájában, külön otthonában végezhesse azt a nehéz, súlyos nagy munkát, amelyet ma a közönség egy nagy, előkelő, befolyásos újságtól jogosan megkövetel. Harminczhat esztendő szakadatlan munkásság után a legnagyobb és legnépszerűbb magyar lap, az Egyetértés elérte most azt, ami minden hírlapi vállalkozásnak a végső célja, az anyagi és politikai függetlenségének tökéletes biztosítása. Hogy ezt most elérte, beteljesése egy emberöltőnyi hazafias munkásságnak, hogy elérhette méltó elismerése a magyar újságolvasó közönségnek. Nemkülönben annak a lelkes, odaadó munkásseregnek, amely érzeit és tollát mindig a közérdeknek szentelte, s Fenyő Sándor főszerkesztő személyében, valóban hivatalos vezérrel talált. A lap szépirodalmi főmunkatársa, Eötvös Károly is nagy mértékben hozzájárult, hogy az Egyetértés — a melyet általában a magyar Times-nak szokás nevezni — országszerte nagy befolyásra és olvasottságra legyen szert. Az egész művelt világot érdeklő s a magyar olvasókat valósággal lebilincselő nagy munkája »A nagy per, amely ezer éve folyik és ma sincs vége« már egymagában is érdekessé tudja tenni e nagy újságot, pedig mellette jóformán az egész magyar irói gárda buzgólkodik azon, hogy az újság szépirodalmi közleményekben is a legjavát adhassa. A külföldi írók művei közül, most a hírneves és népszerű olasz költő: Gabriel d'Annunzio híres regénye folyik: »A halál diadala«. Az új újságház kizárólag az újság céljaira való. Külön emeleteken van benne szerkesztőség, kiadóhivatal, nyomda. Főképp az utóbbi igazán látványossága a fővárosnak. Óriási szedetermek, öntöde, stereotypia van benne s a hatalmas hajtógépeken kívül öt rotációs gép dolgozik ebben a nyomdában. Öt rotációs gép, mindegyik a legnagyobbak és legtekélyesebbek közül való, amiket eddig gyártottak! Megemlítjük még, hogy az Egyetértés újságháza a vármegyeház utczában van, II. és 13. szám alatt s az újság is ott rendelhető meg, negyedévre ötförintjével, egy hónapra 1 frt. 80 krral.

— **»Kossuth Album«** czim alatt felette becses dalgyjűtemény jelent meg az országos Kossuth-ünnepélyek alkalmából, énekhangra és zongorára Klökner Ede budapesti zeneműkiadónál. Huber Sándor jeles zenészerzőnk alig méltányolható buzgalommal gyűjté össze ez albumba a legszebb

Kossuth- s szabadságharczi nótákat, melyek eddig hozzáférhetetlenül, szétszórtan s ismeretlenül léteztek csupán. Az izléses, szép kiállítású, 25 művet felölelő füzet ára 3 korona netto és Fischl Fülöp (Strausz Sándor) zeneműkereskedésében Csáktornyan rendelhető meg. Bizvást elmondhatjuk, hogy a magyar zeneműpiacon e szép műhöz hasonló alkalmi mű még alig jelent meg valaha, s a legjobb hazafias dalainkat egybegyűjtő ezen érdekes füzetet minden dal és zenebarátnak megszerzésre melegen ajánlhatjuk.

K Ö Z G A Z D Á S Á G.

A vadgesztenyéről.

A legtöbb urasági kertben vannak régi, lombos gesztenyefák; melyeknek termése teljesen használatlan marad és ezáltal annak értéke is elvész. Pedig a vadgesztenye kitünő takarmány ad a lovak, kecskék számára és vadállomány számára, ha a benne lévő keserű anyagot eltávolítják.

Ha a gesztenyét héjastól addig főzik, míg megpuhul, sőtét barnás leve oly borzasztó keserű, hogy annak íze sokáig megmarad, ha a száját ismétellen ki is öblítik utána, ha csak egy cseppet is vettünk be belőle. De ha a keserű levelet leöntik róla és új, tiszta vízben megfőzik a gesztenyét, kellemes édeskes izű lesz, hasonló az édes gesztenyéhez. A főtt gesztenye tehát jóízű lesz és könnyen emészthető takarmány; minden állat szívesen eszi meg.

Azt mindenki tudja, hogy a vadgesztenye igen sok keményítő-anyagot tartalmaz, tehát igen alkalmas keményítő készítésre. Az előállítási költség csak akkora, mint a burgonyakeményítő készítésénél és a nyereség tíz százalékkal több. A nyert keményítő minősége egyenlő azzal, melyet bubából vagy más gabonából készítenek. Ugy járnak el vele, mint a burgonyával. Először megszárazítják a gyümölcsöt és héjastól reszelőgépen megreszelik. Akkor a reszelt szitákban megmossák, de sürűbb szitákon mint a burgonyát. Mikor a lecsurgott víz alján a keményítőliszt leülepedett, leöntik róla a vizet és kevésse timsós vizet újra megkeverik. Ha a liszt nehezen ülepedik le, 8—10 hektoliter vízhez 10 deka kénsavat adnak. Mivel azonnal elválasztja a keményítő lisztet. Mikor a víz le van róla öntve, a keményítőt, mint rendszeren, megszárazítják. A keserűséget többféle luggal, mint pl. szóda, hamuszir, marólug és ammoniakkal szokták kivonni belőle. Olyankor a gesztenyét forró vízbe kell dobni, meghámozni és megmosni, aztán 100 rész pépre 1 rész szódat adva, ezzel átgyurják és aztán ugy kezelik, mint a burgonyakeményítőt.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik feledhetetlen áldott, édesanyam végteszességadásán résztvenni kénsykedtek, a fájdalomnyihitő részvételért fogadják ezuton leghálásabb köszönetemet.

Csáktornya, 1902. szeptember 23-án.

Brauner Lajos.

Felelős szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és laptulajdonos:

FISCHL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR).

Sve pošiljke se tičuće zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime, **Margitai Jožefa** urednika vu Čakovec.

Izdateljstvo:

knjižara Fischel Filipova, kam se predplate i obznane pošljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tjeden jedankrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 8 kor.
Na pol leta . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.

Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovačke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i t. d.

Nekoliko pameti vriednih iz poviesti.

Porokova zastava.

Više krat se čuje i čita o prorokovoj zastavi muhamedancah, a mnogi su, koji neznadu kakova je to zastava i kaj je stum zastavum, pak sami odlučil, da ju ovde opišem i u kratko njezino celo znamenovanje na znanje dam.

Rečena zastava se ima samo onda razmotati, ako je vierski rat i ako je muhamedanska viera u pogibelji, medjutim ipak stoji turskomu cesau pravo, u svakom ju ratu razmotati. Tako je ona leprhala godine 1683 pred Bečom polag svoje črlene pajdašice, tako nazvane »krvave zastave; a bila je i u bitki kod Zente razmotana, ako-premi u ovom nijednom slučaju nije bila turska viera ugrožena.

Ova zastava je zelene farbe, ali tak tamno zelene, da se more reći, da je črna, medjutim se ipak ne zove črna već »zelena«. Ona je bila negda zavjesa (Vorhang) pred šatorom umirajućega proroka Mohameda, pak je on tu zavjesu u boj odhadjajućim soldatom, kakli zastavu dal. Tko pod prorokovom zastavum (Sandšak Šeriff) vojujući padne, taj je mučenik (Šahid), kojemu je paradiziš svako vrieme odprt.

Ova zastava silno djeluje na turske soldate, a kak i nebi kad potiče izbilja iz raven od njihovoga prvoga proroka pod Bogom, Mohameda. On ju je vlastitimi rukami izpred vrat svojega šatora dole uzeli vlastitimi

rukami u boj odhadjajućem soldatom predal. Anda si svaki more misliti, kak mohamedanci tu svetinju čuvaju i poštuju. Ta krpa je fino sukno, te je dva refa široka a dva i pol refa duga.

Zanimivo je, kojom paradom se ta zastava razvija, ako bi do toga došlo. Sam Sultan ju razvija. Šeik-ül-Islam nosi zastavu, jašuć na zlatom okinčenim konju, po svih ulicah Stambula, sultan ga, takodjer na konju, golom sablom sprovadja. Pred ovimi jašu Ulemi te obznajuju puku, da je vierski rat (Džihad) započel. Pred zastavom se svaki klekne i tak duboko nakloni, da celom zemlju dotakne. —

Najliepša osveta je odrostiti.

Kakov je turski soldat fanatic, to samo on zna, koj je bil pri zauzimanju Bosne i Hercegovine. Ja doduše onde nisam bil, ali sam čul povedati od onih, koji su tam bili, da se turskomu soldatu tako dugo nesme nikaj vierovati, dok nije mrtav. Turski soldat je i onda još okrutan, kad umira. Koliko je slučajev — kako se baren pripoviedam — da je naš soldat hotel teško ranjenomu turčinu, gde što pomoći, pak kad mu se je približil, ga je ranjeni turčin iz još nabite pistole, koje po dvie nose za pojasom, streil. Jedan bivši officir, kojega sam ja prije nekoliko godinah ovde boleštnoga liečil, pripoviedal mi je baš jedan takov slučaj, kojega je on iz stanovite dalečine gledal, pak kad je turčin na našega soldata, koj je teško ranjenomu turčinu posle bitke

na polju ležećemu hotel zglavje popraviti, da mu nebude glava u dol visela, iz svoje još nabite pistolje puknul, valjda za zahvalnost, — pak ga izbilja i pogodil i teško rani, je razjareni officir priskočil i od srditosti nad tum podmajnostju, skoro neznanjući kaj čini, jednim udarcem svoje sablje turčinu glavu razkolil.

A još mi jednu liepsu pripoviedal:

Pri Bihaću je bil žestoki boj i tu su od jedne i druge strane ranjeni na bojnomo polju ležali tu je ležal i jedan magjar a ne daleko a ne daleko od njega turčin. Magjar je od nekud dobil flaše piva, a turčin videći kod ovoga flašu, zaprosil ga na svoj način, da mu malo dade, jer vrlo žedja. Magjar se težkom mukom do ranjenoga turčina dovleče te mu poda cielu flašu, da se napije, ali podmajni turci hitro zpukne iz pojasa pistolju te pukne na husara, ali ga srećom nepogodi.

Pak kaj je sad husar napravil? Jeli je sasekel turčina? — O, nije! — Samo je flašu s pivom natrag vzal te samo polovicu najprije odpil, a onda je ostalu polovicu ranjenomu turčinu ponudil s riečmi? »Na, prasec turski, jer si tak nezahvalan i zločest, sad zato dobiš samo polovicu!«

U križu je zveličenje.

Jeden austrijanski officir pripovieda sljedeće:

Ja sam jednog jutra godine 1866. stupil u špital, gde je ležal priličan broj ra-

Z A B A V A

Menjba.

Kispari Paros familia je vre od jakog dugog vremena poglavita familia bila. S četiremi konji su se bili vozili na varmegjinsko spravišće, i ne jedan vicišpan i oblgat je nastal iz ove plemenite obitelji. Paros Gero je samo zato ne hotel nikakvu službu prijeti, kajti je poljodjelstvo za više preštimal i vsu svoju skrb i brigu je na svojih dve jezero mekot zemelj naslonil. Jako zgod je dovec postal, s jedinim svojim Vincekom sinom je vodil svoje veliko gospodarstvo. Jedno jutro, po zajutreku je rekel starac svojemu husaru:

»Ti Miška! poveć mladomu gospodinu, nek daju zapreči, budemo se vozili k Rachy su.«

S namazanemi mustači vu črlene hlače oblećeni husar nije znal, kaj bi na to rekel.

»No kaj je to?«

»Ono . . . mladi gospodin su još ni došli dimo.«

Paros Gero začudjenim obrazom reče. »Dobro je. Moreš oditi.«

Tim se stane od stola i simo tamo hodajući palače svoje se bil nekaj premišljaval starac.

Nego ni bil zato stari, samo zato su ga tak zvali, kajti je vre bil imal hajdi velikoga sina. Najlepše dobe clovek je bil. Od pedeset vnogo mlajši, a sinek njegov pako do dvadeset let starosti imal.

»To je strašno! kaj taj dečko dela. Vre jučer sam ga postal vu Vamoš, da od krčmarice rendu poterja, pak još sada nemaga odonut.«

Nise treba čuditi, Vamoška krčmarica, je glasovito lepa žena. Kak vuglen črni oči, pako belo črnokasto ima. Ne badava, vu selu to šepčeju, a mladi poglaviti gospodin jako gustokrat pohadja vamoške krème praga.

Ovu lepu ženu su za Ciganj Žužiku zvali, kajti je i njezina mati ciganica bila. Ova lepa Žužika vre vu petnajstom letu je postala sirotinja. Za ono vreme je bil nju spoznal vamoški krčmar, koj si ju potlam i za ženu vzeme. Nisu dugo vremena skupa živel. Jedne nedelje popoldan tak zvanu

betjarski dečki su bili vumorili krčmaru zato, kajti su njegovu vino na porgu pilu, koje njim je lepa krčmarica točila bila. Paroš Vince mladi gospodin se vre i vezda ovud skrivačkal, kada pako je Ciganj Žužika vdovica postala svagdašnji gost je bil vamoške krème.

Kad je Vince k obedu dimom došel, otec na križpoloženihi rukami pred kašteljske palače vratih stoji, i tvrdo vu oči njegove gledil.

Kaj bude mladi gospodin? Mozbit bi vre sad dosta moglo biti od vnogo dobroga. Vreme bi bilo malo spametnije si premišljavati.«

Vincek je komaj mogel podnesti svojega oca oštri pogledne kaj je mrgotal vu sebi, onda pako da računa od arende, koju je od arende, koju je od krčmarice bil donesel.

Obeda su bez razgovora vu tihoći potrošili. Kada je već na stol črna kava došla, starić si pipu duhana zapuši, pak malo krotkeši pogled metne na svojega malo razvuzdanoga belopotnoga sina.

»Ti Vincek! Danas po poldan idemu vu Almaš k Rachy u. Margit je vetomadne

njenih oficirah. Imal sam nad sobom poštu, pak sam im donesela na nje prispile liste.

Nad svakom posteljom je viselo razpelo a sestre milosrdnice su dvorile bolestnike.

Svaki krat, kad god sam došela u tu sobu, medju ranjene oficire, bil sam navadan glasni spomenek i smieh zmes čuti; ali danas je tu neobična tišina vladala tak, da mi se je to čudnovato videlo.

Na moje pitanje, kaj to znamenuje, odgovori mi sestra milosrdnica posve tiho: »Gospoda su se izpoviedala i pričestila.« — Dakako, da je ona razmela začudjenje, koje je nad tim odgovorom na mojem licu opazila, jer je znala, da ja moje kamerade posve iz druge strane poznam, pak je onda zato samo prstom pokazala na praznu postelju, u kojoj je još včera jedan ranjeni, kamerad ležal, a zatim mi je na strani u jednom kutu sobe, posve tiho pripoviedala, kak se je taj isti težko ranjeni najedan krat snočka u postelji izpravil i naporom ciele još u tielu imajuće jakosti za razpelom vrh postelje na stieni posegnul, te isto med težkim skecanjem od boli, na prsa si priliskaval i je kušaval.

Ostali u sobi ležeći ranjeni oficiri s6 vrlo dobro razmela, da njihov kamerad tim želi na nieki način požalovanje zbudjivati pak su tim polfresnim činom postali na tuliko uzrujani, svi, da su zahtievali, da se izpoviedu i pričeste.

Njihov prije spomenuti težko ranjeni kamerad je na skoro zatim umrl, ali umirajući ne samo da je sam u križu milost i zveličenje našel, nego je još i ostalim svojim prijateljkom k tomu put pokazal.

Liepo naticanje.

Naticati se, znači trsiti se, da drugoga nadkrili, bilo to u valjanih stvarih, koje se onda hvale vriedno naticanje zove, n. pr. jedne prikaže u ime postavljana velikog oltara u franciskanskoj cirkvi pedeset krunah, a drugi mogućniji se s ovim prvim u dobrom dielu naticaje, pak daje u to ime sto krunah. Ili i u nevaljanih stvarih, koje se anda grieh zove, n. pr. netko iz mržnje nekomu u noći potere obloke na kući, a drugi, puno gorji mu kuću vužge. —

rekla, da te vre davna videla nije. Dobro bi bilo okolo nje se malo prilizavati. Kad sem ja tuliko letih bil star, kak ti sada sam vre mladostenja bil,»

Vincek je nato nikaj ne rekel, nego je samo dal zapreči.

Vu Almašu stari Rachy s jako velikom veseljem prime dojdūče stranske. Čerka pako njegova Margit spametna, mudre oči imajuća belopotnoga obraza tenkoga tela gospodičina, koja je jedina bila vodila v dvodičnom stališu svoga staroga oca gospodarstva. Na jedenput je prestrela stola donesla nekaj za jesti i napitek vina na stol. Dva starci su pomalo pili, mladi pako otišli su vu vrt.

Jako lepi protuletni dan je bil, kad je ov mladenec kre Margit gospodičine po širokim vrtnim putu kre ribizlina grmov se setal. Pregledaval je ove gospodske gospodičine rumeno belopotno njezino lice. Premišljaval si je, kak malo veselih danov vuživa ona poljeg svojega staroga betežljivoga oca, pak je zadovoljna, tiha i poljeg toga još jako dobre volje. Oh kak bi iz žnje postala dobra žena, a k tomu još dobra

Hvale vriedno naticanje se je dogodilo u ratu godine 1800, kad je nadvojvoda Karol, otac pokojnoga nadvojvode Albrechta, putoval u Česku, za da preuzme vrvhovo zapoviedništvo nad austrijanskom vojskom, koja je vojevala proti Francezom.

Kad se je nadvojvoda približaval bojnomo polju, srel je više ranjenih austrijanah, koji su se težkom mukom dalje vlekli, a još su k tomu, na koliko su im sile dopuščale, vlekli za sobom kola sa prtljagom, za da nedospe u ruke neprijatelja.

Ganut nad tum nevoljom, dade nadvojvoda odmah nekoliko konjah od kanonah odpregnuti koji su takaj u biegu bili, te je da pod kola sa prtljagom podpreči te odredi, da se ranjeni na kola posednu. »Jer« — rekel je — »ovi vrti ljudi bolje zaslužuju, da je oslobodimo, nego nekoliko kanonah.« —

Ali neprijateljski, francezki general Moreau je takodjer imal srdce na pravom mestu, pak kad zarobil na taj način ostavljene kanone, i cielu stvar, kako su rečeni kanoni ostali te njemu u ruke dospeli, saznal, je ove sve ostavljene kanone dal natrag austrijancem dostaviti.

»Jer« — rekel je — »ja neću kanone zarobiti, koji su iz čoviekoljubja ostavljeni i napušćeni.«

Em. Kollay.

Posli gazde okolo hiže.

II.

Vu *marciušu* već zvunašnji posli dojdeju, ako vuni nemre delati, onda dvora, škednja, vrta spoščiti, i kaj skup namete, iz toga mešani gnoj napravi. Žito spremeša, s domari preberi repino sēme; za sejati kuruzu, da zružgiti kaj je na kraju kocena, ono je za svinje.

Vu štali tak kak prije se odgajaju marva, osobito pak konji, ovi, ali i svi drugi obroka dobjū, da se nijm dlaka čim predi obrije. Ozrebljene i jalove kobile je sada početak, da se k zreben goniju. Vu ovim mesecu rogata marva čez duže vremena ide vun na luf, tak se i štala leži zrači. Ovce se od Jožefovoga već na nekjih miestah vun pustiju.

hižna gazdarica, vu sebi ovak premišljavajući. Sada pako se obveže, da od ovoga dana počemši čisto drugo življenje voditi želji s jednom rečjum, hoće se poboljšati, i stalno odluču vu sebi, da hoće za tuvarušicu vzeti i da nju vu ovom hipu za ruke oprosi. Kaj i on slepmi rečmi na znaje dade.

Margit sva začudjena poslušala njegovo valovanje.

»Ja kakti jedna siromaška puca nigdar nebi bila to mislila, da jeden bogati Paroš Vincezu vu mene se zaljubil.

»Margit sa čerlenim obrazom, da kako privolji, idu gori i kada je Vincezu dvem staterem s veselini srdcem celo dugovanje očitaval, obodva k svomu srdcu privineju ove mlade zaručnike. Ovak je postal zaručnik Paroš Vince.

(Drugiput dalje.)

Pisal **Gotlier Lajos**

Priedil **M. F.**

Za gazdaricu je takaj težezi mesec već to, jer zvun hižnih i vrtnih poslov i mladinu, mora početi povati. Sada nasadi prvič guske a zatem pak po redu drugu mladinu, kaj bude zagod imala žibeke i piceke za pohati.

Vu vrtu takaj se počne delo, tu sadi, čisti reze drevje gazda, vred postavi grede i trsi se nitko drevje od zmrzavice osloboditi.

Gazdarica poče vu vrtu sejati, glavaticu vun posadi. Zvum toga kopa, greblje, postavi pute i plote, mrkvu, petrožola, labodu luka, češnjaka vun posadi, kak takaj za seme luk repu i zelje.

Vu *aprilisu* je okolo hiže ne vntogo posebnog dela, ruždjenje kuruze, i ako nam zvunašnje delo dopusti vu hombaru stojeće žito pripravimo za prodaju, a kaj nam je doma potrebno to vu želje denemo ako je deždjovno onda potem moremo žitnicu čiste spucati, luknje zateknuti i tak dalje.

Gazdarica sada izčisti pivnicu, rezzeberre krumpera, tak za domaču stran, kak za sejanje, koji su falingasti je vun zreže, i skuha svinjam sa posejama; ako ima platno za beliti do sada mora napraviti.

Štala ako je lepo vreme, se more odprta ostaviti i nastela posušiti gazda, na kraju meseca je već negda zelena krma, koju sa ječmenove slame sečkerano pohrani. Vu tem vremenu se ostaviju prasci, pak je na ječmen i na kiselo mleko moram privučati.

Gazdarica nasaja pure. Vu volnjaku čmeline koše zčistiti moramo, i ako ga vuni još ne cvetja, moramo pomalom hraniti čmele.

Kaj se tiče sadovnjaka, to sada nebudem opisal. Vu vrtu gazdarica ima svoje delo, ako je suho vreme, zalevja, poseje kesnoga grasiča, pasulja posadi kalarabu, a na kraju meseca buborke i dinje.

Vu *majušu*, ako ima gazda škedenj i parme, ove izčisti, ako nje je treba popraviti onda je vred postavi. Sve sredstva koja su se pokvarila, je vred postavi i pripravlja se za žensko delo.

Vu štali stojeća marva zelenu krmu dobjū zvun od šest mesecov mlajših, koji drobno seme dobjū. — Gusenice je vu vrtu treba spoklati gazdarica mora dati pletu, polevati i seja kesno zelje, pak za jesen buborke

Kad dojdeju smrzneni svcti, onda raho zelenje pokrije, da se joj nemrzne.

Vu volnjaku je takaj delo, jer čmelci se sad počneju rojiti.

(Drugiput dalje.)

L. R. J.

Kaj je novoga?

Razpočel se je luftbalon.

Iz Štokholma telegrafiraju, da: Švensko luftbalon, koj je po poldan s Unge škipitanom i Vikander mejnikom vu zrak puščeni bil, taki vu onim hipu prilično visoko vu zraku se je razpučil i poljeg Hènikbrod vu Štokholm hataru je doli opal. Na sreću obodva putniki oslobodili se jesu smrti.

Burski vodji vu Berlinu.

Berlinske novine pišeju, da toga glasa dobili jesu, da burski vodji na početku oktobra vu Berlin došli budu, Lũkhov sloboda konservativni orsačkoga spravišča zastupnik bude nje prijel.

Vu onim stanu pako, gde za ono vreme

stanuvali budu. Vildenbruh pismovnik do-
duće vodje nazdravil bude. Bursko pomoćno
društvo bude spravišće držalo, na kojim
spravišću odlučeno bude, da burskim vod-
jom za ondašnju stran naroda podporu 200
jezer korun budu predali. Zvan toga pučko
spravišće obdržavali željiju, vu kojem spra-
višću burski vodji razgovarjali se budu.

Sedemdeset dve let pater.

Riedl György piarista, koj je pred 66
let postal svećenik, vu Šelmecbanyi je vu-
merl. Ov velikoga štovanja vreden svećenik,
koj je 92 let starosti doživl, 72 let je bil
vu samostanu kakti pater.

Jeden stari gospon.

Znamenita ženitba se dogodila ove dane
vu Beču. Jeden sedemdeset i šest let star
mužkarec se oženil, za ženu si je vzel
jednu osemdeset i jedno leto staru gospu.
Ovaj novi tugaruš je već od dugog vremena
vu poznanstvu bil zapom, najpre još vu
onam vremenu, kad je živel njezin prvi
tugaruš i kad je živel njezova prva žena.
Kad su pak ova dva starci vu dovičtvo
došli, na onda nije prestalo prijateljstvo
među njimi biti, dapače starić je gusto
pohadjal stariću. Ovomu dobromu prijatelj-
stvu su jalmi postali ljudi i nedostvojanst-
venom šatom su potvarjali starca i stariću.
Da anda prispreču sve ove nedostatke
reči, starić se odsudi, da zaprosi osemdeset
i jedno leto stare svoje prijateljice ruku.
Zlavljanje svoje vu nazočnosti obitvojnoga puča
održali jesu vu Svetoga Ulrika cirkvi.

Zbog jedne žene.

Turri iz Bologne univerziteta profesor
je na znanje stavil redarstvu, da svojega
testa Bismartino grofa vu njegovem stanu
vumorjenoga našli jesu. Ubójnik je grofa
lastovili sin bil. Zbog jedne žene se porekrel
svojim otcov.

Od medjimurskih svinj.

Iz požonske izložbe pišeju, da medji-
murski gospodar jako lepa dugovanja na
videlo dali jesu. Vu medjimurju tak zvano
mangalica zagorsko pleme povaju. Od 1889-
ga leto počemši hasnuju vu Medjimurju ovo
pleme, koje jako za hasnovito držuju, kaj
se iz toga vidi, da svako leto do 6000 ko-
madov prodaju, koje zveksinom prama
Gracu peljaju, kojih čena prošlostnih letah
je na visoko narasla. Tak sudiju, da vu ča-
kovskim kotaru ima takovoga plemena do
10000 komadov.

Kraljevske veselosti.

Tak zvani Matin, jeden novinar opi-
suje kraljev i kraljicah veselosti. Edvard
kralja najveće veselje vu vagih stoji. Po
prilici do trideset vagah ima vu svojoj pa-
lači, koje su na svakojake načine prired-
jene. Svaki koj guder vu njegovu palaču
stupi, ili kad iz žnje van ide, mora se dati
izvagati. Stranjski navadno više važeju onda,
kad iz palače van idu, naravski ovo je kra-
ljevske dobre kuhnje dika. Aleksandra kra-
ljica ima vu leščeh penezih svoje veselje.
Koj penez, najpre dollar, schilling ili penny
vu njezin bugtelariš dospě, mora jako svetel
biti. Zato, ako gde kaj kupuje, pak zama-
zane penez nazad dobi, one njezina ko-
morna mora sve tak iz pucati, da se leš-
čiju. Portugalski kralj nepije dvaput iz jedne
kupice. Kad jedenput k svojim vustam देने
kupicu, jeli popil iz žnje, ali ni, na stran

nju देने i mesto ove druga čisto nora
se staviti pred njega Iz toga se to vidi,
da portugalsku glazarnu fabriku podpomaze.

Naš svetek.

Gornje Medjimurje je lepo obsvetilo
dan Kossuth Lajoša. Tak vu Štrigovi, kak
vu Sv. Martinu su svečanosti bile, koje su
opet svetle pède tomu, da su medjimurci
vèrni sini domovine Magjarske. Vu Štrigovi
je 19-ga ovoga meseca, tojest, na stoletni
rodjen dan Kossuth Lajoša velika svečanost
bila, a vu Sv. Martinu pak 19-ga i 21-ga.
Obedve mesta su lepo obsvetili spomen na-
šeg najvećeg domorodca Kossuth Lajoša.

Željeznoga puta puca.

Vu ruskim orsagu se dogodilo: Tak
zvani Mikloš željezni put je petdeset letnoga
jubileuma poljeg Petervara obslužaval, gde
su našli jednu malu cecatnu pucicu. Na ovu
svečanost zišlo se skupa više od željeznice
činovnikov, pak odlučili jesu med sobom,
da ovo nadjeno dète vzejemu za svoje i
nju lepo pristojno odhraniti daju, kakti za
Mikloš željeznoga puta dète. Taki su nabrali
lèpu sumnu penez skupa pak su pucicu po-
krstili za Valeriju Sergajevna Nikolajevska.
Nego ova nesretna pucica je za dva meseca
poslje toga vu vručeti vumrla. Skupa na-
dobljenih penez ostalo je do 600 korun pe-
nez. Činovniki premišljavali si jesu, kaj su
čineći sada s ovimi penezi, kad samo je-
denput spaziju jedan malo cecatno dète,
opet položeno na ono isto mesto. Cedula je
bila poljek nje, vu kojoj nepoznata mati
prosi skupa spravljene činovnike, nek budu
tako milostivni, da sad ovo dète primeju za
svoje mesto one druge. Činovniki ovo i
včinili jesu, Sad Mikloš zvana željezna cesta
opet ima jednu malu pucicu, i veliju, da
ono malo dète ima, najmenje do trideset
otcov.

Nekaj za kratak čas.

Za štere bi donesl duhana

Otec: Na, sinek, tu su ti tri krajcari,
za ove mi donesi paklec duhana, a tu opet
imaš tri krejcare za šibice.

Sinek (za mali čas doruči dimo): Bru-
huhu . . . hi . . . hu.

Japa najte me biti, kaj sam vam ne donesl,
kaj ste mi rekli, jeden človek me tresnul,
pak su se mi krejcare zmješali. Ve neznam,
za tere bi donesl, duhana, a za štere pak,
šibice. Bruhuhu . . . huhu . . . hu.

Brižljiv muž.

Konduktar: Hodte, hodte ljudi za me-
nom, nego dobro pazite, da budete po ovih
šengah gori išli, ar tu si je već nevnogi
šinjaka polrl.

Putnik: No, žena, onda pak samo ti
hodi napre!

Česa se boji?

Plebanuš: Naj se nikaj žalostiti Špre-
gléc, ako ti je Bog k sebi zel ženu, već se
zidete na drugim svetu.

Špreglec: Ej, kaj tak misliju? No, onda
bu me strah na drugi svet iti.

Plebanuš: pak zakaj?

Špreglec: Ah, ja sam mislil, da bum
barem tam imel mira. Nego či je to tak
kaj veliju, onda se nikaj dobra nenadjam
niti na drugim svetu.

Poslužen inoš.

Jeden gospon je na to privučal svojega
inoša, da brzo izvrši svaku njegovu zapoved.
Već je skoro i to potrebuval, da i istu mi-
selj iznajde, kaj mu hoće, povedati: Jeden-
put ga nuter zove k sebi i strdim glasom
mu zakriči:

Miška, idi k doktoru. Reči, da ga dam
prostiti, da naj odmah dojde k meui, ar se
zlo čutim.

Inoš otide, ali stopram za dve vure
dosopi nazaj.

Gde si bil tak dugo? — zaruči nad
njim.

Prosim najpredi sam bil pri doktoru;
odonud sam odišl k svećeniku, a zatim
pri tišlaru zbog rake, i nazadnje pri poko-
piču, sam si mislil, da bu najbolje ovo sve
s jednim putom izvršiti.

Cigan pri spovedi.

Svećenik pita cigana pri spovedi, da
jeli je kral.

Gospone — veli cigan — ja sam ne
vkral, samo sam štel krasti, nego su me
pretarali.

Vidiš sinek, volja je sama vu sebi tu-
liko kak čin i zato je grešna; zato se moraš
tri dni postiti i moliti, da se pomiriš s
Bogom.

Za nekoliko tjednov je došel cigan v
deru k plebanušu i mesto da bi delal, leze
se pod jedno drvo, zapuši si i čez više
vur tak lenjari prez svakoga posla. To spazi
plebanuš počme, ga spolati, pitajuć, da kak
more tak krasti to drago vreme i zakaj ne
dela.

Prosim ponizno gospona plebanuša, im
sam ja štel delati — veli cigan.

Je, kakovoga hasna imam ja iz toga,
da si ti samo štel delati a itak ne delaš?

Je gospon plebanuš, kaj su mi ne oni
rekli pri spovedi, da je volja tuliko, kak
čin; tak ja sam imel volju za delati, pak
zakaj su oni ne stem zadovoljni?

No, dobro je, i ja sam imel volju tebi
platiti, nego kajti ti veliš, da naj bum ja
zadovoljen s tvojim voljum, da si ti štel
delati a itak ne delaš, zato i ja tebi velim,
da budi i ti zadovoljen s mojom voljum,
da sam ti štel platiti ali ti itak neplatim. A
ve pak se poberi spred mene zakadeneć i
išči si drugdi takvoga bedaka, koj bu tebi
samo za volju dneva platil.

Gubona árak. — Čiena žitka.

I m.-máza.	I m.-cent.	kor érték
Buza	Pšenica	1300 —
Zab	Zob	1075 —
Rozs	Hrž	1020 —
Kukoricza uj	Kuruza nova	1050 —
» » ó	» stara	1200 —
Árpa	Ječmen	1000 —
Fehér bab uj	Grah beli	1450 —
Sárga » »	» žuti	1120 —
Vegyes » »	» zmješan	1100 —
Lenmag	Len	2200 —
Bükköny	Grahorka	1200 —

Odgovorni urednik

MARGITAI JOZSEF.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbíróság, mint teleknyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Nemes Ferencz végrehajlatónak, Lovrecz József és neje Sztelecz Orsolya végrehajtást szenvedők elleni 386 kor. 24 f. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai királyi törvényszék és a csáktornyai kir. járásbíróság területén levő II. hegykerületi 199 tk. 395/a/1 hrsz. a. 4 H. 665 népszőgöl területü belsőség udvar, kert, melyen a 35 népsorsz. a ház is létezik 2932 K. becsárban az árverést ezen elrendelte és hogy a fennebb megjelelt ingatlanra

1902. évi október hó 22-ik napján d. e. 10 órakor

II. hegykerületi község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlannal becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelelt árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelelt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 70. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bírószág mint tkvi hatóság.

Csáktornyán, 1902. aug. 23-án. 783

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. járásbírószág 1902. évi V. 394 sz. végzése következtében dr. Hajós Ferencz csáktornyai lakos ügyvéd által képviselt Ogriseig G. gráci lakos javára Szagai Mátyás szelcsáki lakos ellen 386 k. 98 fill. s jár. erejéig 1902. évi április hó 5-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 760 K-ra becsült 1 tehén, 2 üsző, 4 sertés, 1 szekér, 1 sertésöl és 3 varrógépből álló ingóságok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a csáktornyai kir. járásbírószág végzésefolytán 386 kor. 98 fillér tőkekövetelés, ennek 1902. évi október hó 1 napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 78 kor. 43 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Szelcsákon leendő eszközzésére

1902. évi szept. hó 30. napjának d. u. 3 órája

határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is el fognak adatni.

Csáktornyán, 1902. szept. 26. 786

Glavina János kir. bír. végrehajtó.

Tüzifa eladás.

A bánokszentgyörgyi erdőgondnokság ajánl kitünő, elsőrendű bükk-tüzifát erdei ölenként 30 koronáért házhoz szállitva.

A fa Csáktornyán Pollák Gyula ur udvarában megtekinthető, hol egy öl mintául van lerakva.

Rendeléseket szivességből elfogad

e lap kiadóhivatala.

776 2-2

Szagtalan és nyomban száradó

Valódi Christoph-lakk kérendő	Ezen gyártmány törvényileg védve van
-------------------------------	--------------------------------------

Christoph Ferenc SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

Ismétlőve teszi, hogy a szobák a mázolás alatt a használatotlan szobák, mivel a kellőmennyiségű szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfoltok és az olajfoltok miatt, elkerülhetik. Emellett a használat olyan egyszerű, hogy kell magának a mázolás. A palló nedves tárgyakkal feltörhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

színezett szobapalló-fénylakk,
sárgabarnát és mahagonibarnát, mely akár csak az olajfoltok foltja a pallóval a szobák fényét ad. Ezért egyaránt alkalmatos régi vagy új pallóra. Teljesen betölt minden foltot, korábbi mázolás stb.; van azután

iszta fénylakk (színezetlen)
a pallókra és parketre, mely csupán fényt ad. Különösen parketre a olajfoltok miatt; használható régi új pallókra való. Csak fényt ad, emellett olyan egyszerű, hogy kell magának a mázolás.

Postacím: Kőrösiúti 3. négyzet 9. utca. (Két középny. szobára való 5 ft. 90 cm. vagy 7 1/2 mátká.)

A következő megrendelések mind a városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és propagandák ingyen és bérmentve küldetnek. A használatnál le-ek jól vigyázz a cégre a gyári jegyre, mivel ezt a többi, mint 1840 éve létező gyártmányt -ok-féle utánozzák és hamisítják, s sokkal rosszabb, s gyakran a célnak meg nem felelő minőségben hozák forgalomba.

Christoph Ferenc,
A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,
Prága, K. Berlin.
Christoff Ferencz-féle tükörnyomás
kapható Csáktornyán
Gráner Testvéreknél.

746 9 10

Ház eladás.

A Zrinyi külvárosban egy 2 szoba, konyha stb. hozzátartozó-ból álló új ház eladó. Bővebbet e lap kiadóhivatalában. 787 —1

OBJAVA.

Čast mi je p. n. občinstvu priobčiti, da sam dozvolom slavnog gradskog poglavstva otvorio u gradu Bjelovaru, Rusanova ulica.

Veliki moderni zavod

za dobavu svakovrstne služinčadi

koji sam uredio tako, da svakoj naručbi po mojem stečenom mnogogodišnjem iskustvu u svakom pogledu najtočnije zadovoljim.

Primam i preporučam samo pošteno, valjanu i dobrim svjedocbama providjenu služinčad kao n. p. služavke, kuharice, sobarice, (Stubenmädchen) kelnerice, spodarice zatim sluge, kravare, kočijaše, ljugare, špane, kolare, vinogradare itd., pak se stoga preporučam slavnomu občinstvu, da svoje eventualne potrebe u mojem zavodu naručiti izvole, na koji se s potpunim povjerenjem svatko obratiti može.

Osobito preporučam ovaj zavod i osoblju, koje u službu stupiti želi, da se izvoli na nj' obratiti, a ja ću nastojati, da svakomu prema njegovoj želji i sposobnostima odgovarajuću službu pribavim.

Uvjeravajuć slavno občinstvo, da ću u svakom pogledu cienjene mušterije na podpuno zadovoljstvo poslužiti, bilježim se

sa odličnim veleštovanjem

IVAN REBREK,
ovlaštenu dobavljač služinčadi.

782 2-*

4923. tk. 902.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbírósa mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Wollák Rezső ügyvéd végrehajthatónak, — Lyubi Alajosné szül. Szruolkovits Magdolna végrehajtást szenvedő elleni 150 k. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék és a csáktornyai kir. bíróság területén levő III. hegykerületi 225 tk. 193/6 hrsz. a. ingatlan 81 kor. mégis a III. b. gyk. r. l. 272 tk. 174. hrsz. ingatlan végrehajtás sz. nyeddellet illető $\frac{3}{4}$ része 354 kor. mégis a. 191 hrsz. a. ingatlan — mégis a. 6. becsorszá. a. ház is lelezők — végrehajtás sz. nyeddellet illető $\frac{3}{4}$ része 1804. koronában az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az

1902. évi okt. hó 28-án delelőtt 10 órákor

a III. hegykerületi község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban a legmagasabb ártalán fognak

szerezni a fentebb megjelölt ingatlanok az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban jelölt árformával számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt ovadekképes papírban a kiküldött kezehez letenni, vagy az 1881. LX. t. cz. 70. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltattani.

A kir. bíróság mint tkvi hatóság.
Csáktornyán, 1902. évi aug. hó 19.
784

POLLAK JAKAB

divatáruháza Varazsdon,
Dráva-utca.

A világhírű **Borzalinó**
kalapgyár egyedüli

raktára.

Karlsbadi cipők nagy
raktára.

Nagy választék női- és férfi nürnbergi rövid-szövő- és divatárukban.

775 3-3

Házeladás.

Drávavásárhelyen az országot mellett levő 53 számú ház, 2 szoba, éléskamra, pincze, padlás, nagy kerttel szabad kézből azonnal eladó.

Filipics József

785 tulajdonos.

Keil-lakk

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.

Szagtalan

padló-Viasz „Glória”

legjobb és leggyorsabb beeresztő szer kemény padló számára.

Arany-fénymáz

képek stb. bearányozására.
1 kis palaczk ára 40 fill.

Fehér „Glasur”-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére.
1 doboz ára 90 fill.

764 6-8

— Mindenkör kaphatók: —

HEINRICH MIKSA cze gnél Csáktornyán.

➔ Gyümölcs- és szőlőbor készítőgépek.

Gyümölcs- és szőlősajtók,

folytonosan ható kétfős emeltyű szerkezettel, és nyomerőszabályzóval.

A munkakepeség 20 %-al nagyobb mint bármely más sajtonal.

Hydraulikus sajtók, Szőlő- és gyümölcsűzők

és bogymorzsolók.

— Teljesen felszerelt szüretelő készülékek. —

Szőlő- és gyümölcsőrők. Aszaló készülékek gyümölcs és főzelek aszalásra **gyümölcs-vágó** és **hámozó gépek**, legújabb szerkezetű szabadalmú önműködő **„Syphonia”** gyümölcs- és **szőlővessző permetezők** gyártatnak és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

Mayfarth Ph. és Társa

gazdasági gépgyárak, vasöntöde és gőzhámor.

BÉCS, II. Taborstrasse 71.

≡ Kitüntetve 490 arany, ezüst és bronz éremmel. ≡

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

655 12-12

==== Képviselek és viszontárusítók felvetetnek. =====

Villamostelep és gőzmalom Csáktornyán.

T. cz.

Van szerencsénk a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy telepünk üzemerejét tetemesen megnagyobbítjuk, úgy hogy t. cz. fogyasztóink minden igényeit a legteljesebben kielégíthetjük.

Tisztelettel kérjük a világitást bevezetni óhajtókat, hogy ezen szándékukat f. évi december hó 31-ig nálunk bejelenteni sziveskedjenek, hogy a munkálatokat már kora tavasszal megkezdhessük.

Kiváló tisztelettel

Villamos telep és gőzmalom r. t.

788 1-*